

FR. LOČNIŠKAR:

Zgodba o pečatniku.

To je bilo v tistih lepih časih, ko smo vrveli po ljubljanskih ulicah proti slavnoznani šoli na Grabnu okušat jasne in hude ure, kakor so pač nanesele naše zasluge. Takrat smo pač mislili — kakor mislite nekateri še danes — da je šola za otroke nekaka splošna kazen, ki jo mora vsak prebiti na tem svetu. Tako smo mislili sem ter tja ... A spominjam se še danes, s kakim zadovoljstvom sem šel iz šole, če je šlo vse gladko. In pa, kako sem bil vesel izpričevala, če je bilo v njem dosti »količkov«, kakor smo nazivali takrat najboljše rede. Najlepši so pač trenutki po dobro izvršenem delu.

Kadarkoli se snideva s tovarišem iz tistih let, pohitiva gotovo v duhu nazaj v tiste čase in se z nekakim zadovoljstvom spomniva vsega, kar se nam je zdelo takrat težavno in bridko. Pogovor nanese na naše učitelje, ki so zdaj že stari, osiveli gospodje in uživajo tiho hvaležnost mnogih src.

Tako sem pred kratkim naletel na svojega šolskega tovariša Matička. Njegova mati je bila branjevka in imela sva skupno pot v šolo. Hvaležen sem mu še danes za marsikatero jabolko in hruško, ki jo je delil z menoj, zakaj jerbasi njegove matere so bili vedno radodarni. Sicer pa je bila Matičkova mati huda. To se pravi — huda samo tedaj, kadar je bil Matiček slab fantiček, namreč slab v šoli, saj drugače mu ni bilo kaj reči. Bil je sicer krotak in dober deček. Učitelji so ga imeli splošno radi, a »količkov« mu vkljub temu niso mogli dajati, ker Matičku kar ni šlo učenje tako, kakor bi bil sam rad. Naučil se je dostikrat vse na pamet, a če je bil vprašan, je vso učenost tako zmešal, da je bilo joj! Spominjam se, da je nemški berilni sestavek znal od prve do zadnje besede na izust. Potem je pa gospod učitelj izpraševal in mi smo odgovarjali, nemški seveda. Pa je bil vprašan Matiček, kaj ima petelin na glavi. In odgovoril je prav lepo nemški: »Petelin ima na glavi noge.« — Ali drugo vprašanje: »Kaj ima na nogah?« — »Na nogah ima greben.« — In tako je šlo vse naprej in vse napačno, da je še gospoda učitelja posilil smeh, videč, kako je zmešal nesrečni nemški petelin Matičku glavo.

Imel pa je Matiček neko drugo sposobnost, s katero nas je vse prekosil. Znal je risati kakor nihče v razredu. To pa, to! Drugi smo drgnili in drgnili, on pa je vsako črto potegnil pravilno, da smo se mu vsi čudili. Pa še nekaj: doma je iz mehke lipovine tako lepo izrezljal možičke in ptičke ali karkoli mu je kdo naročil, da je bilo čudo. Še sedaj hranimo doma dva ptička, ki sem ju takrat prinesel

za Božič malemu bratcu. In delal je poceni — satichek medu sem mu prinesel z doma, pa je rekel, da ptička še toliko nista vredna, češ, da je med najboljša slaščica na svetu.

V hiši, kjer je Matiček stanoval, je bila rezbarska delavnica. Tam je bil deček kakor doma. Po dnevnem opravilu je rezbarski učenec pospravljaj po delavnici, a pomagal mu je slednji večer tudi Matiček. Pri tem se je seznanil z vsemi rezbarskimi deli in mnogokrat sta z učencem dolgo v noč delala svoje reči. Večkrat mi je Matiček spotoma v šolo pravil, kaj zna že vse narediti.

Bilo je nekega dne po novem letu. Šla sva z Matičkom kakor po navadi v šolo. Tam v drevoredu pred šolo pravi Matiček: »Jaz sem pa nekaj novega naredil. Če ne poveš nikomur, pa ti pokažem v šoli.«

Obljubil sem mu sveto, da bom molčal. Hitro sva bila v razredu in sedla sva za trenutek skupaj. Matiček privleče iz žepa okroglo ploščico, jo namaže s črnilom in pritisne na papir. Čudno čudo! Prav natančen posnetek šolskega pečata je bil. Ravno tak kakor na naših šolskih izpričevalih. Še zmaj

— mestni grb — se je prav dobro ločil in napis tudi.

»Čemu pa ti bo to?« sem ga vprašal.

Odgovora nisem več dobil, ker je med tem vstopil gospod učitelj in je Matiček skril svoj izum.

Težko sem čakal konca pouka, da mi Matiček pojasni pomen svojega novega izdelka.

Šla sva zopet po ulici proti domu, prijatelj pa mi je razodeval svoje načrte. Pravil je: »Veš, materi naredim enkrat veselje, da me ne bo vedno karala zaradi izpričevala. Pa ne smeš nikomur povedati! Kupil bom v trgovini izpričevalo, ga prav lepo popisal s samimi dobrimi redi in pritisnil tale pečat, ki sem ga izrezljal osem večerov. Upam, da se mi bo dobro posrečilo; samo prazno izpričevalo moram še kupiti.«

»Pa če ti ga proda trgovec in če te dobé? Tako delo je prepo vedano,« sem mu pojasnjeval jaz, ki se mi je vse delo dozdevalo prav nevarno.

»Saj ne bo nihče vedel. Le počakaj, kar zdaj grem kupit prazno izpričevalo.«

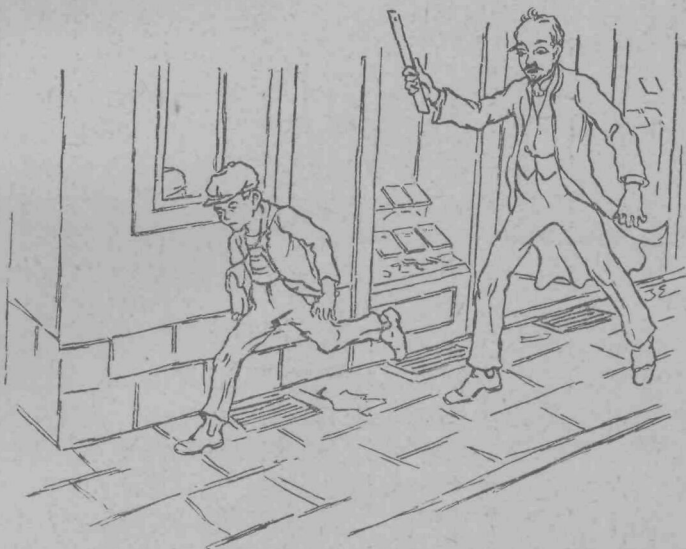
In že je izginil v prodajalnici tam na vogalu »Zvezde«, kjer so imeli takrat različne tiskovine naprodaj.

Prav radoveden sem obstal v bližini. Komaj se ustavim, že začujem za seboj jezen glas: »Ti frkolin ti, jaz ti bom dal izpričevalo! Uči se, lenoba!« — In zagledal sem Matička, ki je smuknil mimo mene, za njim pa prodajalec z ravnilom v roki. Trгоvec se je takoj nato obrnil in stopil nazaj v prodajalnico. Videl sem pa, da se je v tem trenutku že zopet smejal.

Pohitel sem za Matičkom in ga došel.

»Noče dati,« reče tovariš, »še ozmerjal me je povrhu. Zdaj pa že vidim, da sem zaman izrezljal pečatnik.« Z obraza sem mu čital, da mu je hudo, ker se mu ni posrečil načrt.

Dogodek bi bil ostal pozabljen, da ni Matiček nekoč pustil v šoli zvezka za vaje. Ta zvezek je zašel na šolsko mizo in v roke gospoda

učitelja. Pregledaval ga je natančneje in se začuden ustavil na neki strani. Pokazal je tudi nam odtisk nesrečnega pečatnika...

Matička takrat še ni bilo v šoli. Zvezek je romal iz rok v roke, in vsi smo se čudili tovariševi spretnosti.

Zdaj vstopi Matiček.

»Aha, ti si tisti, ki kupuje po prodajalnicah izpričevala, da bi si jih sam popisal,« reče gospod učitelj.

Matičku je šinila vsa kri v glavo. V zmedenosti je komaj našel svojo klop. Vrnili so mu zvezek, ki ga je takoj skril v torbico. Ni si mogel raztolmačiti, kako je prišla vsa zgodba na dan.

Pojasnil jo je takoj gospod učitelj. »Videli smo tvojo umetnost,« je rekel, »ki je na krivični poti. Pol mesta že ve, da je neki učenec iskal po trgovinah nepopisano izpričevalo. Zdaj pa vemo, da si bil

ti tisti, ker te je izdal odtisk pečatnika v tvojem zvezku. Tako pride nehote vsaka skrivnost nekoč na dan. Zdaj pa pokaži še pečatnik.«

Matiček ga je privlekel iz žepa in ga oddal.

»Ta bo pa sedaj moj,« pravi gospod učitelj, »da te ne zavede še v kako izkušnjava. Vem, da si delal vse to v nevednosti, samo da bi se materi bolj prikupil. A ta pot ni prava, ker ni poštena.«

Pojasnil nam je nadalje gospod učitelj, kako strogo se kaznuje ponarejanje listin in podpisov in da je to velika prevara.

Matičku je pa odpustil prvo nerodnost. Pač pa je poklical njegovo mater na razgovor, ki je bil menda precej dolg in uspešen. Sklepal sem iz tega, ker Matiček ni hotel niti govoriti o tem.

Nekaj pa smo le zvedeli. Materi je gospod učitelj nasvetoval, naj da dečka učiti rezbarstva. To se je tudi zgodilo. Danes je Matiček cenjen rezbarski mojster. Tako je obrnil svoje spretnosti v pravo smer in živi jako zadovoljno.

Metuljčki.

Metuljčki v zraku plavajo,
se s cvetjem poigravajo,
med travico se skrivajo,
si z veterčkom napivajo.

Se z neba solnček jim smehlja,
smehlja poredno: hahaha!
Metuljčki mu mežikajo,
se veterčku dobrikajo.

Se hroščkom zlatim klanjajo,
o lepih časih sanjajo,
ki prišli zopet so nazaj
v prelubi tihi rodni kraj!

Albin Čebular.

